

Bøger til udsatte børn

Som anbragt barn havde Rachel Röst Larsen ikke adgang til bøgernes verden. Nu har hun samlet 26.000 bøger ind til udsatte børn og unge

15/2014

1. AUGUST

ISSN 0105-5399

AnsvarshavendeForbundsformand
Benny Andersen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør), jni@sl.dk
Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk
Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Steven Leweson (layout), stl@sl.dk

Prik, læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler fra Socialpædagogen tilbage til 1999 kan findes på www.socialpaedagogen.dk/arkiv

Adresse

Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000. Fax 7248 6001
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
redaktionen@sl.dk
www.socialpaedagogen.dk

Læserbreve og kronikker

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises. Kronikker bringes efter en redaktionel vurdering og må højst fylde 8.000 anslag. Læserbreve og kronikker, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet. Indlæg sendes til redaktionen@sl.dk

Annoncer

Sendes til redaktionen@sl.dk
Se priser, formater, deadlines osv. på www.socialpaedagogen.dk/annoncer

Kommende deadlines

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 16/2014, der udkommer den 15. august, er mandag den 4. august kl. 12. Deadline for stillingsannoncer til 17/2014 er den 18. august kl. 12. For tekstsiderannoncer er deadline til 17/2014 onsdag den 13. august.

Redaktionen af 15/2014 er afsluttet den 24.7.2014

Abonnement

Abonnementspris 2014:
955,00 kr. inkl. moms (24 numre)
Løssalg: 47,00 kr. + porto

Oplag

42.514 i perioden
01.07.12-30.06.13

Produktion

Datagraf Communications A/S, Aarhus

Forsidefoto

Per Morten Abrahamsen

KOMMENTAR

Meget tyder på, at mænd i særlig høj grad overhører kroppens signaler, når stress sætter ind. Men uanset køn, er stress et tema, som vi skal tage alvorligt

Tag stress alvorligt

Af Marie Sonne
Forbunds næstformand

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

Det seneste nummer af bladet satte fingeren på et af de store og væsentlige arbejdsmiljøtemaer, nemlig stress. Ganske vist med særligt fokus på mænd, fordi meget tyder på, at mænd i særlig høj grad overhører kroppens signaler, når stress sætter ind. Men uanset køn, er stress et tema, som vi skal tage alvorligt.

Det kan være fint at have travlt på en god og måske tilmed frugtbar måde. Men så er der den ubehagelige stress, der langsomt æder sig ind på en og gør en syg. Og den stress skal tages meget alvorligt. Så det er vigtigt at skelne mellem travlhed og ubehagelig stress.

Vores egen arbejdsmiljøundersøgelse viser, at en tredjedel af vores medlemmer har oplevet ubehagelig stress inden for de seneste fire uger. Lige så mange oplever i ringe grad eller slet ikke, at der er balance mellem krav og ressourcer. Og mere end 40 pct. mener, at fagligheden begrænses på grund af manglende ressourcer. Det er altså tal, der giver anledning til eftertanke!

Stress kan udløses og påvirkes af mange forskellige faktorer. Der er noget, der tyder på, at manglende ressourcer, der giver et øget arbejdspress, er en af de tunge faktorer. Men også et forhold som samarbejdsvanskeligheder i forhold til både kolleger og ledelse spiller en stor rolle. Lige som strukturelle forandringer på arbejdspladsen, mange sygdommeldinger blandt kolleger og dermed stort brug af vikarer, magtesløshed i indsatsen på grund af manglende tid, ressourcer eller kompetencer alt sammen kan være med til at øge stress. Så det er et problem med mange årsager. Derfor findes der heller ikke nogen enkel løsning på problemet. Men det er givet, at lederne spiller en central rolle i forhold til forebyggelse. Lederne har en stor opgave med løbende at afstemme forventninger med medarbejderne og melde klart ud, hvad forventninger, succeskriterier og tidsrammer er. Kort sagt – være tydelig og klar i sin kommunikation med medarbejderne.

Arbejdspladserne kan og bør bruge APV og trivselsmålinger til kontinuerligt at arbejde med stressforebyggelse. Og der kan desuden være god mening i jævnlige at gå arbejdspladsens retningslinjer om forebyggelse af stress efter i sømmene.

Det er også meget væsentligt, at vi er åbne over for emnet og tør tale med hinanden om stress. Vi skal som kolleger være opmærksomme på hinanden og på tegn på stress hos hinanden. Men også her har lederne et særligt ansvar for at være ekstra opmærksomme på stresssymptomer. Ikke mindst i perioder, hvor der sker forandringer på arbejdspladsen, er det vigtigt. Stress er jo på mange måder en indikator for, at 'noget er galt'.

Så lad os her efter sommerferien sætte gang i et nyt arbejdsår med et fælles ønske om, at arbejde imod den stress, der gør os syge.

INDHOLD

FOTO: PETER MØRSTEN ABRAMSEN

04

04 LÆS FOR LIVET

Uden at ville det kommer nogle socialpædagoger til at spænde ben for anbragte børns læsning. Fx ved at sende et signal om, at bøger nok ikke er noget, børnene interesserer sig for. Sådan lyder en af konklusionerne i et litteratursociologisk speciale om udsatte børn og unges adgang til bøger på anbringelsesstederne. Kvinden bag specialet, Rachel Röst Larsen, var selv anbragt som barn, og hun har nu samlet 26.000 bøger ind, som hun deler ud til udsatte børn. Og bøgerne er blevet modtaget med begejstring på bl.a. Orøstrand og Glostrup Observationshjem

04 Skal anbragte børn da skånes for bøger?

10 Børnene syntes simpelthen, det var så vildt...

12

FOTO: RASNIKUS BRANNER

12 FRIVILLIGHED

Ægte relationer – det er målet, når socialpædagog John Mitchell giver den som matchmaker i projektet Come Together i Skanderborg. John Mitchell parrer en ung med en frivillig på basis af deres fælles interesser, og så lader han den interesse være udgangspunktet for det, han kalder forebyggende relationsarbejde. Som fx mellem den 23-årige iraner Sepehr Hibibzadeh og den 62-årige gårdejer Søren Erik Pedersen, der også sidder i byrådet for Venstre

12 Hvad skal vi lave sammen?

14 Søren ved rigtig meget

15 Eva har livserfaring

16 PRAKTIKVEJLEDNING
Kombineret efteruddannelse virker bedst

17 HANDICAPPEDE
Politikere vil undgå isolation

18 SOCIAL IT
På fagmesse – med borgerne

19 ARBEJDSMILJØ
Skadesager skal gå om

20 SYNSPUNKT
Når der anvendes magt

23 MINDERORD

28 SYNSPUNKT
Spejling af gruppen

Skal anbragte

børn da skånes for bøger?

LÆS FOR LIVET

Jeg tror, der er en form for opdeling, så socialpædagoger tænker, at deres opgave er at give omsorg til de omsorgssvigtede børn – og så er det skolens opgave at stå for alt det med læring. Den opdeling er bare rigtig problematisk, for skolen kan ikke klare at have ansvaret alene. Eksempelvis viser forskning, at det virkelig rykker, hvis man læser i fritiden

Rachel Röst Larsen

**Nogle socialpædagoger hæmmer util-
sigtet anbragte børns læselyst. Fx ved
at nedprioritere bøger og signalere, at
børnene nok ikke vil læse. Sådan lyder
en af konklusionerne i et litteraturso-
ciologisk speciale om udsatte børn og
unges adgang til bøger på institutioner**

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Foto: Per Morten Abrahamson

Hvis anbragte børn skal klare sig bedre i skolen – og også i livet – gælder det bare om at få nogle bøger ud til dem. Så enkelt troede Rachel Röst Larsen det var, da hun gik i gang med en gigantisk bogindsamling, der blev et vigtigt led i hendes kandidatspeciale på litteraturvidenskab på Københavns Universitet.

– Adskillige undersøgelser viser en sammenhæng mellem skolepræstationer og adgangen til bøger, og jeg ville gerne give de udsatte børn bedre odds, forklarer Rachel Röst Larsen, der selv

blev anbragt som teenager, og dengang oplevede en fundamental mangel på bøger og interesse for boglig uddannelse.

Hendes speciale skulle være såkaldt 'aktionsforskning', der ikke begrænser sig til teorier og abstrakt tænkning, men også indeholder forsøg med konkret handling, der efterfølges af diskussion og refleksion. I Rachel Röst Larsens tilfælde startede hun med at indsamle viden om bøgernes betydning for, hvordan anbragte børn og unge klarer sig – for derefter i praksis at forsøge at gøre noget ved problemet.

Første del af projektet gik over al forventning. Det var nemt at skaffe bogdonationer fra forlag, forfattere og private, men da bøgerne skulle gives væk, begyndte vanskelighederne. Når Rachel Röst Larsen ringede til døgninstitutioner, opholdssteder og andre hjem for udsatte børn og unge, blev hun langt fra altid mødt med åbne arme.

– Der er jo også nogle, der skal tage sig af bøgerne. Vi har ikke så mange ressourcer, ser du, sagde eksempelvis en leder.

Mangel på bøger

Ud af de 11 institutioner, som Rachel Röst Larsen kontaktede, var kun to begejstrede og engagerede i den indledende samtale. To sagde nej tak, én ville kontaktes senere, og seks var i første omgang tøvende og skeptiske. Først da Rachel Röst Larsen havde forsikret dem om, at bøgerne var gratis, af god kvalitet, og at hun selv kunne stå for at aflevere bøgerne og sætte dem på plads, sagde de ja.

– Flertallet af institutionerne så altså som udgangspunkt tilbuddet om bøger som et potentielt problem frem for en mulighed. Dette tyder på, at læsning disse steder ikke har været en prioritet. Manglen på bøger var ikke blevet oplevet som en mangel, siger hun.

Da Rachel Röst Larsen efterfølgende besøgte institutionerne, var der i hendes øjne ellers et stort

Diskuter på facebook

Hæmmer vi anbragte børns læselyst?

Har Rachel Röst Larsen ret, når hun vurderer, at nogle socialpædagoger ubevidst hæmmer anbragte børns læselyst? Hvad skal der omvendt til for at fremme læselysten?

Deltag i debatten på facebook / se hvordan på www.sl.dk/facebook

behov for bøger. Stederne ejede mellem 15 og 100 bøger, men mellem 50 og 90 pct. kunne kasseres, fordi de fx var gået fra hinanden, manglede sider eller var tegnet i. Og ledere og medarbejdere havde tilsyneladende været blinde over for bøgerens tilstand. Som en af dem senere sagde:

– Siden du var her sidst, har jeg bare ikke kunnet holde ud at gå forbi reolen og se på de ynkelige bøger, vi har. Når man først har opdaget, hvordan vores bøger virkelig ser ud, så gør det helt ondt at se på.

Gemt væk på usynlige steder

På cirka halvdelen af institutionerne var bøgerne gemt væk på det, Rachel Röst Larsen kalder 'usynlige steder' – fx under en trappe eller skjult bag fjernsynet. Andre var låst væk eller placeret så højt oppe, at børnene ikke selv kunne nå dem.

På stederne med lidt ældre børn over cirka seks år oplevede Rachel Röst Larsen en opgiveness i forhold til børnenes læsning. Ledere og medarbejdere gav på forskellig vis udtryk for, at børnene ikke var interesserede i at læse – men Rachel Röst Larsen mener, at personalet selv var en medvirkende årsag til den manglende læselyst. Som eksempel nævner hun en socialpædagog, der sagde:

– Vi har haft flere bøger her før. En kæmpe reol fyldt med bøger lige derovre. Men børnene rørte dem jo ikke. De stod bare og samlede støv. Dem har vi altså smidt ud.

For så efter en tænkepause at tilføje:

– Det var godt nok også ret gamle bøger, som en pensioneret skolelærer havde givet os.

I specialet konkluderer Rachel Röst Larsen:

– Den manglende brug af bøgerne blev fortolket som, at børnene ikke interesserede sig for at læse, men i virkeligheden drejede det sig nok om, at børnene ikke var interesserede i at læse disse gamle bøger. Der skete en forkert udledning af

årsag/konsekvens-forhold på grund af forudindtagede holdninger om (udsatte) børns læsning.

De anbringelsessteder, der har sagt ja til et bibliotek, har efterfølgende også meldt tilbage, at bøgerne bliver brugt.

Hæmmer børns læselyst

Rachel Röst Larsen mener, at nogle socialpædagoger – uden at vide det og uden at ønske det – hæmmer de anbragte børns læselyst.

– Jeg har flere steder oplevet socialpædagoger, der ligesom prøver at beskytte børnene mod bøgerne ved fx hele tiden at sige: 'Det er mest lydbøger, han er interesseret i. Er det ikke mest lydbøger, du vil have?'. Det sker selvfølgelig ikke bevidst, men hvis man nedprioriterer bøger og behandler bøger som noget, der kun hører skolen til – og ikke som noget, der hører hjemme

PISA-undersøgelsen om bøger, kultur og fritidslæsning

- Unge fra familier med kulturelle besiddelser, såsom klassisk litteratur, og uddannelsesressourcer, såsom et stille sted at læse, ordbøger mv., har større chance for at opnå gode læsekompetencer og gennemføre en uddannelse
- Antallet af bøger i hjemmet og variationen i læsemateriale har vægtig betydning for læsekompetencer og uddannelseschancer
- Fritidslæsning har en klar, nærmest eksponentiel, sammenhæng med læsekompetencen. Blot en halv times læsning i fritiden hænger sammen med en stor øgning i læsekompetencen.

Kilde: Rachel Röst Larsens kandidatspeciale, *Læs for livet*, med henvisning til PISA-undersøgelsen 2009.

i fritiden – er man med til at skabe en bestemt virkelighed for børnene. Og det er rigtig problematisk. Det er vigtigt, at børnene bogstavelig talt bliver omringet af bøger. Både så de kan bruge dem, men også fordi tilstedeværelsen af bøger, siger noget om de mennesker, der er i rummet. Hvis der er bøger til rådighed, sender de et signal om, at: 'Jeg forventer sagtens, at du kan læse. Selvfølgelig interesserer du dig for at læse'.

Flere grunde til modviljen

Rachel Röst Larsen har flere forklaringer på modviljen mod bøger.

– Jeg tror, der er en form for opdeling, så socialpædagoger tænker, at deres opgave er at give omsorg til de omsorgssvigtede børn – og så er det skolens opgave at stå for alt det med læring. Det viser sig fx ved, at jeg nemmere kunne skabe interesse for bøgerne, når jeg fortalte, at de også kan bruges som et relationspsykologisk værktøj, hvis man fx læser højt – end når jeg fortalte om bøgernes betydning for skolegangen. Den opdeling er bare rigtig problematisk, for skolen kan ikke klare at have ansvaret alene. Eksempelvis viser forskning, at det virkelig rykker, hvis man læser i fritiden, siger hun.

En anden forklaring kan være, at mange socialpædagoger lægger vægt på fællesskabsskabende

aktiviteter og nedprioriterer mere individuelle og indadvendte aktiviteter som læsning.

– Det kom fx til udtryk, da jeg for nylig var ude på en ungdomspension, hvor socialpædagogerne efterspurgte bøger om aktiviteter i haven eller fælles bagning. Bøgerne skulle handle om at være sammen. Selv når det gjaldt bøger, kunne børnene ikke få lov til bare at få den indre fordybelse alene.

Et andet eksempel var, da Rachel Röst Larsen havde doneret et bibliotek til en småbørnsinstitution og biblioteket skulle indrettes. Da hun foreslog en lille læsekrog, vakte det umiddelbart modstand, fordi der ikke var plads til at mange kunne få læst højt samtidig – selv om der var mange andre steder, hvor højtlæsningen kunne foregå.

– Først da jeg sagde, at vi kunne afprøve læsekrogen og flytte den igen, hvis det ikke virkede, gik de med på ideen – og efterfølgende har jeg fået en mail om, at det var en stor succes.

Også steder med opbakning

Selv om Rachel Röst Larsen har oplevet en langt større modvilje og skepsis end forventet, understreger hun også, at mange socialpædagoger brænder for at give børnene gode læseoplevelser. Det har især vist sig efter, at projektet blev omtalt i Politiken, hvorefter flere institutioner selv er begyndt at henvende sig.

– Men jeg gør stadig meget ud af også selv at opsøge institutioner, så jeg ikke kun når dem, der går højt op i læsning, siger hun.

Næste skridt i projektet er at undersøge muligheden for samarbejde med folkebiblioteker.

– Jeg er overrasket over, hvor lidt folkebiblioteket bliver brugt. Det hører jeg næsten alle steder fra. Pædagogerne har ikke lyst til at låne bøger, fordi de forsvinder og bliver ødelagt. De synes, det er stressende at skulle passe på dem. Men bibliotekerne er jo rigtig glade for at blive brugt, så jeg kunne godt tænke mig at få fat i nogle biblioteker og lave et samarbejde, siger hun.

Ud over det helt konkrete tilbud om at stille gratis bøger til rådighed, kan Rachel Röst Larsen også hjælpe med at sammensætte det rigtige bibliotek, og hun lægger stor vægt på at tale med børnene og de unge, så hun kan matche deres behov.

– På den samme døgninstitution kan der sagtens både være en 12-årig, der læser murstensromaner og en 16-årig, som skammer sig over at læse på 2. klasses niveau, og så er udfordringen at sammensætte biblioteket, så begge børn føler sig mødt. Og her har det betydning, at jeg efterhånden har fået en omfattende viden om børnelitteratur, så jeg fx kender serier som Ung Miniroman, der er hurtig læst, men med et indhold, der retter sig mod unge. ■

Fakta om projekt Læs for livet

Rachel Röst Larsen står bag projekt Læs for livet, der også har været en del af hendes speciale på litteraturvidenskab.

Formålet er at give udsatte børn adgang til bøger gennem bogdonationer til fx døgninstitutioner, opholdssteder og lignende. I alt har Læs for livet indsamlet 26.000 bøger – og indtil videre uddelt de første 17.000.

Halvdelen af bogdonationerne kommer fra private, der fx kan aflevere gamle bøger på hovedbiblioteket i København. Den anden halvdel kommer fra forlag og forfattere. Bl.a. har Forlaget Tellerup doneret 6.000 bøger.

Projektet er baseret på frivillig arbejdskraft. Ud over Rachel Röst Larsen selv hjælper andre frivillige fx med at pakke bøgerne og kontakte forlag og andre, der kan tænkes at ville donere bøger.

Døgninstitutioner, opholdssteder og andre, der gerne vil have et bibliotek doneret, kan kontakte projektet på tlf. 5042 4875.

Læs mere på www.laesforlivet.dk

Børnene syntes simpelthen, det var så vildt...

Orøstrand Skole- og Behandlingshjem og Glostrup Observationshjem er to af de mere end 20 anbringelsessteder, der har modtaget et bibliotek fra Læs for livet. Begge steder er bøgerne blevet modtaget med begejstring

Af Maria Rørbæk, mrrk@sl.dk

Stemningen var høj, da en halv snes børn fra Orøstrand Skole- og Behandlingshjem slæbte 700 bøger ud i behandlingshjemmets bus. 'De syntes simpelt hen, det var så vildt', fortæller skoleleder Line Engelbrecht Kamp.

– I deres øjne var det sindssygt, at vi bare fik de bøger. At der stod en skøn kvinde og sagde: 'Værsgo! De er fra mig til jer'.

Orøstrand Skole- og Behandlingshjem er et af de mere end tyve anbringelsessteder, der har modtaget et gratis bibliotek fra projekt Læs for livet.

– Vi bor på en ø, og det er temmelig besværligt at komme på biblioteket, så vi havde faktisk talt om, at vi gerne ville have vores eget bibliotek – så da vi gennem en tidligere medarbejder hørte om projekt Læs for livet, søgte vi med det samme, fortæller Line Engelbrecht Kamp.

Børnene fik selv indflydelse på indholdet af biblioteket.

– Fra de større pigers side var der selvfølgelig et enormt ønske om pige-/teenagelitteratur – om kærester og veninder og alt det der... Men også oplysning om sex og pubertet. Nogle af indskolingsbørnene er meget dyreinteresserede og ville gerne have bøger om dyr, og så har vi også et par bilfanatiske unge mænd, der gerne ville have noget om biler. Og så var der ellers et ønske om højt læsningsbøger og forskellige genrer som fantasy og gysere, fortæller Line Engelbrecht Kamp.

Ro og helle

Tre uger senere var kasserne klar til børnene, og de gjorde store øjne, da de kunne se, at deres ønsker var opfyldt.

– Da vi satte kasserne ind i bilen, var der også en pige, der spurgte om Skammerens datter 3 var

med i bunken, og så sagde Rachel Röst Larsen: 'Det kan jeg ikke huske, men vent lige et øjeblik...' Og så kom hun tilbage med et eksemplar, der var en gave til pigen – og så var hun simpelt hen det lykkeligste barn meget længe. Hun slutte bogen og lavede ikke andet end at læse i hele weekenden.

På vejen hjem i bussen var børnene meget optagede af, hvorfor Rachel Röst Larsen dog havde givet dem alle de bøger som en foræring.

– Og så fortalte jeg dem om hendes egen historie. At hun selv havde været anbragt ligesom de er, og at hun også havde haft en far eller en mor, der ikke var i stand til at passe på hende. Og jeg fortalte, at bøger havde haft stor betydning for Rachel. At bøger er et sted, hvor man kan finde helle og finde ro.

Da to lokale menighedsråd hørte om bogprojektet, lavede de også en bogindsamling, så i dag ejer Orøstrand Skole- og Behandlingshjem henvend tusind bøger, og nu er de ved at bygge en stor reol til dem midt i aulaen, hvor alle hver dag kommer forbi.

Tilgængelige 24/7

– Vi har haft lidt diskussioner om, hvor bøgerne skulle stå, for nogle af mine medarbejdere, der jo er lærere, lægger vægt på, at bøger er meget værdifulde og noget, der skal passes på. Derfor ville de gerne have dem stående et sted, hvor der var styr på dem, så vi fx vidste, hvem der lånte hvad. Men jeg har lagt vægt på, at bøgerne skal være til rådighed 24 timer i døgnet, syv dage om ugen, og at de skal stå et sted, hvor børnene selv kan gå på opdagelse. Det kan godt være, at der bliver ødelagt et par bøger, hvis nogle af børnene fx en dag har en konflikt – men jeg tænker, at det er helt i projektets ånd, at de netop skal stå, hvor børnene kan bruge dem.

Allerede nu, hvor bøgerne stadig står i kasser, har Line Engelbrecht Kamp oplevet, at børnene udviser stor interesse.

– Selvfølgelig er det mest de bogslugende piger, der er begejstrede, men jeg har også oplevet en større åbenhed fra nogle af de børn, der ellers har en holdning om, at bøger er noget, der hører til i skolen – og ikke andre steder. Det er som om, det er lidt mindre farligt at tage en bog med sig, når

I deres øjne var det sindssygt, at vi bare fik de bøger. At der stod en skøn kvinde og sagde: 'Værsgo! De er fra mig til jer'

Line Engelbrecht Kamp,
skoleleder

Før vi kom med i Læs for livet var mange af vores bøger noget slidte – og især yndlingsbøgerne havde mange æselører. Nu har vi fået en helt masse nye bøger, og det er tankevækkende, hvor stor en forskel det gør, at bøgerne tager sig lækre og indbydende ud

Mette Ove, forstander

den er lige foran en, og jeg må sige, at jeg synes, det er et fantastisk projekt.

Forældrene fik også bøger

Også på Glostrup Observationshjem er forstander Mette Ove glad for projektet og de over 100 bøger, de fik doneret for et års tid siden.

Bøgerne står i dag dels på en afdeling for anbragte børn mellem tre og cirka syv år, dels på familieafdelingen, hvor forældre i en periode kan bo sammen med deres småbørn på under to år.

– Vi har altid haft bøger på afdelingerne for anbragte børn, men bøger er jo dyre, så før vi kom med i Læs for livet var mange af vores bøger noget slidte – og især yndlingsbøgerne havde mange æselører. Nu har vi fået en helt masse nye bøger, og jeg må sige, at det er tankevækkende, hvor stor en forskel det gør, at bøgerne tager sig lækre og indbydende ud. Børnene virker mere interesse-

rede nu end før, og mange af de nye billedbøger er da også fantastisk flotte med fængende illustrationer, fortæller hun.

På familieafdelingen, der er relativ ny, var der ingen bøger, før de fik donationen fra Læs for livet. Nu er reolerne fulde. Både med små pegebøger, som forældrene kan læse sammen med deres børn, og bøger målrettet forældrene. Det drejer sig både om skønlitteratur og om bøger om børn, børneopdragelse, sund mad osv.

I Mette Oves øjne er det et godt pædagogisk redskab, at medarbejderne nu kan sige: 'Prøv lige at læse lidt om det her, så kan vi drøfte det bagefter'.

– Mange af mødrene er meget unge, og de kommer ikke nødvendigvis selv fra hjem, hvor der har været mange bøger. Det er godt, at vi nu kan give dem oplevelsen af, at man rent faktisk kan søge viden i bøger. En oplevelse, de så måske også selv kan give videre til deres børn. ■

SLA-GENERALFORSAMLINGER 2014

Indkaldelse til lokale generalforsamlinger i SLA

Hovedbestyrelsen i Socialpædagogernes Landsdækkende Arbejdsløshedskasse indkalder hermed til lokale generalforsamlinger. Dagsorden ifølge vedtægterne. Dato, tid og sted oplyses herunder

På hovedbestyrelsens vegne
Benny Andersen, formand

Nordjylland

**Torsdag den 11. september
kl. 13.00**

Sted: Socialpædagogerne,
Skansevej 90B, 9400 Nørresundby

Midt- og Vestjylland

**Fredag den 29. august
kl. 15.00 – 16.00**

Sted: Socialpædagogerne,
Birk Centerpark 4, 7400 Herning

Østjylland

**Onsdag den 17. september
kl. 15.00 – 16.00**

Sted: LO Aarhus, Aarhussalen,
Skt. Knuds Torv 3, 8000 Aarhus C

Sydjylland

**Mandag den 25. august
kl. 16.00 – ca. 17.00**

Sted: Socialpædagogerne,
Vestkraftsgade 1, 6700 Esbjerg

Lillebælt

**Mandag den 22. september
kl. 15.00**

Sted: Socialpædagogerne,
Danmarksgade 16, 500 Odense C

Storstrøm

**Torsdag den 4. september
kl. 14.00**

Sted: Socialpædagogerne,
Kæpgårdsvej 2C, 4840 Nr. Aslev

Midtsjælland

**Onsdag den 17. september
kl. 19.00 – 19.15**

Sted: Andersvænge,
Rosenkildevvej 47, 4200 Slagelse

Nordsjælland

**Onsdag den 10. september
kl. 12.00 – 13.30**

Sted: 3F, Milnersvej 41D,
3400 Hillerød

Bornholm

**Torsdag den 25. september
kl. 16.00 – 16.45**

Sted: Socialpædagogerne,
Storegade 38, 3700 Rønne

Storkøbenhavn

**Torsdag den 25. september
kl. 19.00**

Sted: Restaurant Bellahøj,
Bellahøjvej 20, 2700 Brønshøj

FRIVILLIGHED

Hvad skal vi lave sammen?

Projektet Come Together i Skanderborg matcher unge med frivillige mentorer i forebyggende relationsarbejde. Og det virker, siger matchmakeren, socialpædagog John Mitchell

Af Hanne Sørensen Smith, redaktionen@sl.dk

Foto: Rasmus Baaner

Som socialpædagog kunne jeg se et behov, og projektet fungerer nu på et fundament af faglighed, tværfaglige netværk og kontakt til lokalsamfundet. Og fagligheden er vigtig for kvaliteten af arbejdet, vil jeg godt lige understrege

John Mitchell,
socialpædagog

Det er så fedt at se deres glæde og udvikling. De unge møder frivillige, der vil dem og bare er der for dem med tillid og lyst til at være sammen. Jeg kalder det forebyggende relationsarbejde, og det virker.

Sådan siger socialpædagog John Mitchell, som det ville være nærliggende at give betegnelsen matchmaker. Den officielle betegnelse er projektleder for Come Together, Skanderborg Kommunes forsøg med at inddrage frivillige i forebyggende arbejde blandt unge.

Lige nu har 15 unge mennesker rundt omkring i den vidtstrakte kommune kontakt med 15 mentorer. De mødes to og to en gang om ugen om lige præcis det, de har lyst til. Det handler ikke som mentor om at være besøgsven, men om at være aktiv sammen med et ungt menneske, der har brug for lidt støtte.

Så der bliver lavet mad og spist, fisket, gået ture, cyklet, løbet, bokset, set på historiske steder, spillet fodbold og badminton, dyrket yoga og læst lektier. Og snakket meget selvfølgelig.

– Når jeg laver match, så handler det om at ramme rigtigt. Jeg har styr på både den unges og mentors interesser, for det skal være sjovt og motiverende for begge parter. Det handler om at skabe ægte relationer, for det er langt mere rehabiliterende for de unge at blive fulgt af rigtige personer ude fra samfundet. De frivillige skal ikke uddannes til fritidspædagoger, og de unge skal ikke sættes i kasser med diagnoser, siger John Mitchell.

– Det er sådan mere: 'Jeg hedder Peter, du hedder Poul. Vi kender ikke hinanden, men vi kan lide de samme ting. Så hvad skal vi lave sammen?'. Come Together er et tilbud til alle unge, der synes,

det giver mening for dem. Unge, der har brug for ressourcepersoner i deres netværk til at hjælpe dem til at stå stærkere selv på et tidspunkt. Men de unge må ikke have et aktivt misbrug, og der må ikke være vold indblandet i deres liv.

– Når jeg synes, jeg har et match, så fortæller jeg lidt til de to og arrangerer et uforpligtende møde, hvor de og jeg snakker sammen. Bagefter kontakter jeg dem og hører, om det er ja eller nej. Og det er da sket et par gange, at en ung har sagt nej tak. Det er vigtigt at huske, at den unge netop kan vælge sin mentor, men ikke sin bostøtte, socialrådgiver eller andre i det offentlige system. På samme måde er det vigtigt, at mentor siger ja til hele det unge menneske.

Alle mulige m/k

Mentorerne, som John Mitchell har 21 af på sin liste, er mænd og kvinder mellem 30 og 68 år – og der er både pensionister, sosu'er, psykologer og selvstændigt erhvervsdrivende. Projektlederen har lavet og udfører stadig masser af benarbejde for at finde frivillige ved at besøge foreninger og klubber og ved selv at kontakte enkeltpersoner. Det tager tid, men han mærker god opbakning efterhånden.

Der er afsat 18.000 kr. i projektet til at afholde seks aftenmøder for de frivillige, hvor de kan netværke og udveksle erfaringer. Derudover indeholder budgettet kun John Mitchells løn i det år, han har orlov fra sin stilling som bostøtte i afdelingen Specialindsatsen, der er tilknyttet Botilbuddet Kjærsholm.

– Vi betragter Come Together som en succes, når vi rammer målet på 25 match inden udgangen af 2014. Og vi har jo match, der er stoppet igen, fordi der ikke mere var behov eller på grund af fraflytning. Så alt i alt håber jeg at nå det mål, at Come Together bliver integreret som et fast tilbud i Skanderborg Kommune efter projektperioden.

Det hele startede på Kjærsholm med tanker om forebyggende tilbud til de unge, som man havde kendskab til. Tankerne blev bl.a. præsenteret i Skanderborgs Tænketank, der rummer politikere, direktion, erhvervs- og fagfolk. Tænketankens formål er at skabe større social lighed i kommunen via initiativer, og sidste år var et af temaerne at inddrage frivillige. John Mitchell deltog sam-

men med andre socialarbejdere, og efterhånden udviklede projektet sig, fordi andre instanser også kunne bruge sådan et tilbud.

Mange oplagte partnere

– Jeg tog kontakt til Rusmiddelcentret som en oplagt partner. De unge, der vil eller er kommet ud af et misbrug, skal ofte skære deres netværk fra og har risiko for ensomhed og tilbagefald. Her handler det om at forebygge tilbagefald ved, at de unge møder nye mennesker, får nye netværk og finder andre måder at leve deres liv på.

– Så tog jeg en snak med Ungdomsuddannelsesvejlederne, der møder de ensomme og sårbare unge, der er i risiko for at falde ud af deres uddannelser. Og senere blev jeg kontaktet af den afdeling i Jobcentret, der har at gøre med nye indvandrere og flygtninge. Her kan Come Together bruges til at skabe sociale netværk og give den enkelte følelsen af at være en del af lokalsamfundet, siger John Mitchell.

Come Together samarbejder også med bostederne i Skanderborg og med Kompetencecentret, der er et aktivitets- og aktiveringsforløb i kommunen. Senest har forvaltningen for Børn og Unge kontaktet John Mitchell for at få lavet et tilbud til de mere modne blandt de 14-17 årige.

Projektlederen pointerer, at hans arbejde får voksende opbakning fra lokale politikere, direktion, fagchefer, hans egen chef og kollegerne rundt omkring. Henvendelserne kommer også af sig selv nu fra bostøtter og kommende mentorer.

– Som socialpædagog kunne jeg se et behov, og projektet fungerer nu på et fundament af faglighed, tværfaglige netværk og kontakt til lokalsamfundet. Og fagligheden er vigtig for kvaliteten af arbejdet, vil jeg godt lige understrege. Nogle af vores unge har bostøtte, og kontaktpersonerne fortæller mig om nytten af vores arbejde. Bostøtte er jo typisk kun et par timer om ugen til den unge. Nu har bostøtterne mere tid til kerneopgaven og den pæ-

dagogiske indsats, fordi de unge kan vende mindre problematikker med deres mentorer og få hjælp der. Så kontaktpersonerne ser Come Together som et rigtig fint supplement, fortæller John Mitchell.

Samvær uden penge

Som navnet antyder, er John Mitchell englænder og fra Beatles-byen Liverpool, hvilket har smittet af på projektets navn. Han kom til Danmark som 22-årig, fordi han ville have den pædagoguddannelse, der ikke fandtes i England. Efter HF seminarium og forskelligt arbejde kom han til gården Justenlund, der var et Kjærsholm-projekt for unge, som var meget langt ude.

Det gik både godt og skidt – det sidste ved den mindste uenighed. Så kom den her bemærkning: 'Du er bare skideglad med mig. Du er her kun for at få din fede løn'. Til sidst flyttede de unge ud i egne boliger med intensiv støtte fra personalet, der nu arbejder i Specialindsatsen under Kjærsholm. Der var tid til aktiviteter med de unge, og medarbejderne kunne mærke, at det rykkede.

Der kom tanken om den ægte relation, samvær uden penge, frivillige. Konceptet duede bare ikke til unge med dagligt misbrug af stoffer og psykiske lidelser, der havde behov for en professionel og fagligt kvalificeret indsats.

Men John Mitchell var stadig tændt på ideen om sårbare unges kontakt med frivillige og udviklede den sammen med en kollega. Come Together voksede stille og roligt op med et minimum af bureaukrati. Mentorer får en kontrakt. De unge bliver registreret og giver deres samtykke til, at mentorer kan give oplysninger til John Mitchell, hvis der er problemer, som skal håndteres et andet sted.

– Det hele handler om, at unge får en håndsrækning fra mennesker med empatien i orden, siger John Mitchell. ■

Læs mere på www.cometogether.dk

MATCH I Skanderborg Kommune matcher John Mitchell unge, der har brug for mere livserfaring og en at støtte sig op ad, med frivillige, der har noget at give videre til de unge

Vil gerne hjælpe

Projektleder John Mitchell kommer gerne ud og fortæller om Come Together i Skanderborg, der matcher sårbare unge med frivillige mentorer. Så hvis du eller andre i din kommune tænker tanker om et Come Together-projekt hos jer, tager han gerne imod henvendelser. Kontakt: John. Mitchell@skanderborg.dk

FRIVILLIGHED

Søren ved rigtig meget

23-årige Sepehr Habibzadeh er glad for sine stunder med sin mentor – der er 39 år ældre end ham, gårdejer og byrådsmedlem

Af Hanne Sørensen Smith, redaktionen@sl.dk
Foto: Rasmus Baaner

Søren kommer over til mig i Ry hver mandag en times tid. Så fortæller han mig om kommunen, og vi taler lidt om politik. Vi har fortalt hinanden om vores familier, og vi har besøgt Øm Kloster og en gammel kirke. Søren er politiker, og han ved rigtig meget, så jeg er meget glad for vores match.

Sådan siger Sepehr Hibibzadeh. Han er 23 år, iraner og har boet i Danmark i halvandet år.

Det var Sepehrs kontaktperson på Jobcentret, der fortalte om Come Together. Sepehr ringede bagefter til projektleder John Mitchell, fordi han gerne ville have kontakt med danskere og vide noget om livet her i landet, om kulturen, om regler, love og rettigheder. Og så ville han gerne have én at dyrke udendørsliv sammen med.

Alting flaskede sig, og for fire måneder siden begyndte Søren Erik Pedersen sin karriere som mentor for Sepehr Hibibzadeh. Søren Erik Peder-

sen er 62 år, gårdejer i Nørre Vissing og byrådsmedlem for Venstre i Skanderborg Kommune.

– I sidste byrådsperiode var jeg med til at starte Tænketanken om nye ideer, der kan forbedre det sociale samvær. Hvis vi kan løfte samtlige borgere 10 cm eller bare tre cm, så kan det jo mærkes. Og Come Together er en udløber af Tænketanken. Det er et vigtigt projekt.

– Nu sidder jeg ikke længere i Socialudvalget og blander ikke tingene sammen ved at være mentor. Jeg synes, det er spændende. Sepehr og jeg har jo begge vore styrker. Sepehr kan give mig noget, og jeg tror, at han kan spørge mig om meget i mange af de situationer, han er i og kommer i fremover, siger Søren Erik Pedersen.

– Søren hjælper mig med mange ting om kulturen og naturen. Fx har han fortalt mig om Dansk Vandrelaug og andre ting, der er vigtige for mig. Jeg er nemlig også selv frivillig i tilknytning til Sprogskolen i Horsens, fortæller Sepehr Hibibzadeh.

– Sepehr er en ambitiøs ung mand. Han lægger alle kræfter i Sprogskolen og har planer om HF og universitetet, siger Søren Erik Pedersen.

– Mit højeste ønske er at få en Nobelpris i fysik. Men lige nu vil jeg gerne have mange kontakter som Søren og blive bedre til alle ting, for Iran og Danmark er meget forskellige, konstaterer Sepehr Hibibzadeh. ■

Så fortæller han mig om kommunen, og vi taler lidt om politik. Vi har fortalt hinanden om vores familier, og vi har besøgt Øm Kloster og en gammel kirke. Søren er politiker, og han ved rigtig meget

Sepehr Habibzadeh, 23 år

FRIVILLIGHED

Eva har livserfaring

Yoga og en god snak beroliger Marc Lewis og giver ham energi

Af Hanne Sørensen Smith, redaktionen@sl.dk

Foto: Rasmus Baaner

Jeg startede i Come Together i januar efter at en flink fyr, der arbejder med uddannelsesafklaring, viste mig en brochure. Jeg kom i gang med en aktivitet, som det var svært for mig at finde selv, og det var ikke noget for mine venner og kammerater. I løbet af en uge havde John Mitchell forbundet mig med Eva. Og siden har vi mødtes en gang om ugen. Jeg lærer yoga, og tit kommer jeg tidligere, så vi kan snakke og hygge lidt. Det gør vi også bagefter.

Sådan fortæller Marc Lewis. Han er 19 år, tidligere sergentelev og bor i Hørning.

– Jeg kan godt lide at snakke med Eva. Hun er en meget sød og livserfaren dame, og hun har selv en søn, der har været på sergentskole. Hun forholder sig personligt til mig – med en anden synsvinkel og et andet perspektiv end en uddannelsesvejleder fx. Jeg er ved at afklare mig og er på et kombinationsforløb på Silkeborg Tekniske Skole. Jeg snuser til tømrerfaget og regner med at starte på grundforløbet til august.

– Jeg går tit i træningscenter og er meget anspændt. Eva og hendes yoga hjælper mig med at strække ud og spænde af. Jeg kan mærke, at jeg ikke har helt de samme spændinger mere. Yoga og meditation beroliger og afstresser mit sind og mit åndedræt, så tanker falder til ro. Det giver energi, siger Marc Lewis.

Det var John Mitchell, der fandt yogalærer Eva Rajani i Skanderborg som mentor. Hun sagde ja med det samme og vil gerne støtte Come Together med sin kunnen.

– Unge mennesker i dag har behov for folk med livserfaring. Jeg snakkede med Marc og bad ham prøve yoga på et af mine hold, for nærvær gør godt. Der er udelukkende kvinder mellem 35 og 60 – og så lige Marc. Men det er ikke noget problem. Marc er meget sød, og jeg er fascineret af hans nysgerrighed. Han spørger ind til de mindste detaljer, og jeg er ikke så firkantet. Gensidigt kan vi lære mange ting ved at være så forskellige, som vi er, siger Eva Rajani.

– Vi har aftalt et år som mentee og mentor. Og så må tiden vise, hvad der sker, siger Marc Lewis.

– Åh ja, du står i en periode med mange valg. Måske er du på skole i Silkeborg efter sommerferien, så vi må se, svarer Eva Rajani. ■

Efter interviewet er det afgjort, at Marc begynder på grundforløbet på Silkeborg Tekniske Skole til august. Marc Lewis og Eva Rajani har aftalt, at de fortsat holder kontakt.

Indkaldelse til Socialpædagogerne 17. ordinære kongres

den 4. til 6. november 2014

Den 4. til 6. november 2014 afholder Socialpædagogerne Landsforbund kongres på Best Western Nyborg Strand, Østerøvej 2, 5800 Nyborg.

Kongressen åbnes tirsdag den 4. november kl. 10.30 og forventes lukket torsdag den 6. november kl. 13.00

Kongressen indkaldes efter vedtægtsbestemt dagsorden med følgende punkter:

1. Åbning af kongressen
2. Navneoprøb
3. Valg af dirigenter
4. Fastsættelse af kongressens forretningsorden
5. Valg af stemmetællere og referenter
6. Beretning fra hovedbestyrelsen
7. Indkomne forslag
8. Fremtidig virksomhed
9. Valg:
 - a) Forbundsformand
 - b) Forbunds næstformand
 - c) Forbunds næstformand
 - d) Forbundskasserer
 - e) Kandidat(er) til a-kassens daglige ledelse
10. Valg af kritiske revisorer og suppleanter for disse
11. Afslutning

Udover formandens beretning og beretningsdebatten skal kongressen blandt andet beslutte forbundets nye arbejds miljøstrategi, vedtage de økonomiske retningslinjer for 2016-2017 samt de frikøbtes lønninger, og behandle eventuelle organisatoriske og vedtægtsmæssige forslag. Kongressen skal desuden foretage de forskellige valg til poster, som er angivet i dagsordenen.

Jf. vedtægternes § 16, stk. 3 skal forslag fra kongresdelegerede, der ønskes behandlet på kongressen, være forbunds sekretariatet i hænde senest mandag den 29. september 2014 kl. 12.00. Forslag skal være forsynet med navn og medlemsnummer/medlemmets cpr. nr.

Kongressen består af hovedbestyrelsesmedlemmer og de delegerede fra kredsene, og er også åben for ordinære medlemmer, der for egen regning ønsker at overvære kongressens forhandlinger.

SOCIALPÆDAGOGERNE

PRAKTIKVEJLEDNING

Kombineret efteruddannelse virker bedst

De pædagogstuderendes praktikvejledere føler sig generelt klædt godt på til opgaven, men kun 11 pct. har taget den mest virkningsfulde form for efteruddannelse. Det viser en ny undersøgelse fra Danmarks Evalueringsinstitut

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

L angt de fleste af de pædagogstuderendes praktikvejledere har taget en eller anden form for kompetenceudvikling, der ruste dem til opgaven. Således har 9 ud af 10 enten deltaget i kortere kurser, taget et vejledermodul på diplomniveau eller deltaget i introduktionsmøder for praktikvejledere på professionshøjskolerne. Det viser en ny undersøgelse fra Danmarks Evalueringsinstitut, EVA. 40 pct. har taget et diplommodul, 61 pct. har deltaget i kurser af 2-3 dages varighed og 59 pct. har deltaget i møder på professionshøjskolerne. Godt halvdelen (58 pct.) har deltaget i flere ting, og dem, der føler sig klædt bedst på, har både taget et diplommodul og været til møde på professionshøjskolen. Det er dog kun 11 pct., der har den kombination.

Specialkonsulent Rikke Skovgaard Andersen fra EVA siger:

– Undersøgelsen tegner generelt et positivt billede af praktikvejledningen på pædagoguddannelsen, men samtidig peger den på, at flere praktikvejledere – ud over den praktikvejlederuddannelse, som 40 pct. af dem allerede har – kunne have gavn af at holde sig opdateret med viden om praktikvejledning – fx på professionshøjskolerne introduktionsmøder.

En del af kerneopgaven

Undersøgelsen viser, at praktikvejledningen bliver taget alvorligt på praktikstederne. Således er 95 pct. af vejlederne enige eller overvejende enige i, at deres ledelse betragter praktikvejledningen som en vigtig opgave for institutionen, og samtlige praktikvejledere mener selv, at praktikvejledningen er en vigtig opgave.

65 pct. af vejlederne har fået afsat et fast timetal til praktikvejledningen, og 77 pct. mener, at de har tid nok til opgaven.

Som led i den nye pædagoguddannelse skal de studerende bestå praktikken med en eksamen, hvor vejlederne skal være med til bedømmelsen, og den opgave føler hver femte vejleder sig usikker på.

Når det gælder det generelle billede, erklærer 95 pct. til gengæld, at de enten i 'høj grad' eller i 'nogen grad' har de kompetencer, der er nødvendige. ■

Læs mere om undersøgelsen på www.kortlink.dk/ek9c

HANDICAPPEDE

Det er jo helt og aldeles uacceptabelt, at handicappede borgere stilles så ringe, når det handler om mulighed for selv frit at vælge at komme på ferie, tage på festival, familiebesøg i Jylland og den slags. Det rimer slet ikke med intentionerne om at skabe øget inklusion i samfundet

Benny Andersen, formand for Socialpædagogerne

Politikere vil undgå isolation

Fra begge sider i folketingsalen er der pres for at imødegå handicappedes isolation. Det sker efter, at Socialpædagogerne har offentliggjort en medlemsundersøgelse, der viser, at voksne handicappede har fået sværere ved at komme på ferie og deltage i fritidsaktiviteter

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Handicappede skal have lovkrav på sommerferie. Sådan lyder meldingen fra Enhedslisten efter, at Socialpædagogerne har offentliggjort en medlemsundersøgelse, der viser en næsten tredobling i antallet af mennesker med handicap, der denne sommer hverken kommer på ferie eller festival.

Til Ritzau siger handicapordfører Stine Brix:

– I Enhedslisten mener vi, at alle skal have ret til ferie, også mennesker med handicap. Uanset om handicapet betyder, at man har brug for praktisk hjælp eller pædagogisk bistand eller begge dele i hverdagen. Den rettighed skal sikres ved lov. Især mennesker med handicap, som får hjælp og pædagogisk støtte via et botilbud, har meget begrænset adgang til ferieture. De er afhængige af, at kommunen og botilbuddet sætter

ledsagetimer af til formålet, så det må vi sørge for.

Også Venstre skyder på baggrund af Socialpædagogernes undersøgelse mod regeringen. Til Ritzau siger Venstres handicapordfører Anne-Mette Winther Christiansen:

– Det er godt, at debatten bliver rejst igen. Den kørte i foråret, og allerede dengang bad vi ministeren om en løsning, og han har siddet på hænderne. Jeg vil stille ham nogle spørgsmål, og alt efter svarene må vi se, om der skal være samråd eller en forespørgsel i Folketinget til oktober.

13 pct. kommer ikke afsted Socialpædagogernes undersøgelse bygger på svar fra 816 af forbundets medlemmer, der arbejder med mennesker med funktionsnedsættelser. Den viser, at mulighederne for ferie og fritidsaktiviteter er blevet forringet, siden de samme mennesker blev spurgt i 2011.

Således svarer 43 pct. i 2014, at de oplever, at borgerne slet ikke eller kun i ringe grad har mulighed for at komme på ferie, festival mv. I 2011 var tallet 20 pct. Når det udelukkende gælder dem, der svarer, at borgerne slet ikke har mulighed for at komme på ferie mv., er tallet steget fra fem pct. i 2011 til 13 pct. i 2014.

Socialminister Manu Sareen (R) har tidligere fastslået, at den enkelte kommunalbestyrelse selv bestemmer, om der skal være et ferietilbud. Som vi oplyste i artiklen 'Uenighed om brugerbetaling' (Socialpædagogen

nr. 14/2014) skrev han tidligere på året således i et åbent brev til tre socialpædagogiske ledere:

– Borgere i et botilbud har ikke efter serviceloven retskrav på at komme på ferie, og kommunerne kan således selv vælge, om deres serviceniveau indebærer tilbud om pædagogisk ledsagelse på ferie.

Helt uacceptabelt

Socialpædagogernes undersøgelse viser også, at de handicappede borgere har fået forringet mulighederne for at dyrke fritidsaktiviteter uden for boligen og for at være spontane i fritiden. Således angiver 47 pct af socialpædagogerne at eksempelvis en biograftur skal planlægges mindst en uge i forvejen. I 2011 gjordet det samme sig kun gældende for 22 pct.

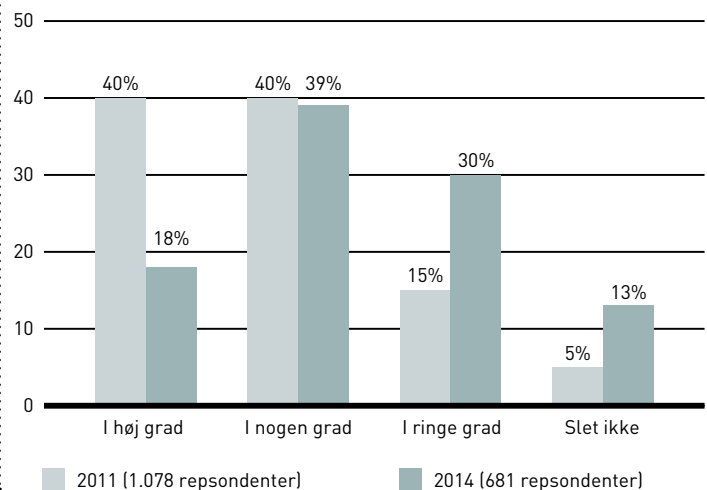
På baggrund af undersøgelsen konkluderer Socialpædago-

genes formand Benny Andersen, at voksne handicappede ikke har samme muligheder for at deltage i fritidsaktiviteter som andre mennesker, og i stedet isoleres. Han siger:

– Det er jo helt og aldeles uacceptabelt, at handicappede borgere stilles så ringe, når det handler om mulighed for selv frit at vælge at komme på ferie, tage på festival, familiebesøg i Jylland og den slags. Det rimer slet ikke med intentionerne om at skabe øget inklusion i samfundet. Det handler om at kunne deltage og høre til, og om at yde sit bidrag til fællesskabet uanset hvem, man er. Men vores undersøgelse viser desværre, at der er en afgrund imellem politiske intentioner og borgernes hverdagsliv. ■

Læs hele undersøgelsen via www.kortlink.dk/emea

Er det muligt for borgerne at vælge at tage på ferie, festival mv.?

SOCIAL IT

På fagmesse – med borgerne

Socialpædagogerne er med på den store Health & Rehab-messe i september og opfordrer medlemmerne til at deltage sammen med de borgere, de arbejder med

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Når Bella Centret i København i tre dage 9.-11. september lægger hus til den store Health & Rehab-fagmesse, er Socialpædagogerne med – og forbundet opfordrer både medlemmerne og de borgere, de arbejder for og med, til at deltage i det store arrangement. To og to eller som gruppe eller en hel arbejdsplads.

Op mod 200 udstillere og 8.000 besøgende venter arrangørerne på det, der er Skandinavien største fagmesse for bl.a. hjælpemidler, velfærdsteknologi, sundhedsteknologi, serviceydelser samt pleje- og hospitalsudstyr.

Temaet for årets messe er 'Et selvstændigt liv', og Socialpædagogerne er med på hele messen med en stand om forbundets Vidensbank, der nu indeholder over 1.000 rapporter, evalueringer og andet materiale om det specialiserede socialområde.

Men forbundet er også vært for en to timers minikonference på messen, der i forlængelse af det overordnede tema har fokus på social it. Konferencen finder sted på messens første dag, tirsdag den 9. september kl. 10-12.

Deltagelse på såvel konference som på resten af messen er gratis, men kræver tilmelding. 'Social it – livskvalitet og etiske dilemmaer' er overskriften

for konferencen, der gennem oplæg, cases og dialog vil se på, hvordan socialpædagoger bedst kan støtte borgerne i at bruge social it og få gavn af de mange muligheder, og på hvordan både socialpædagogerne og borgerne ser på de mange etiske dilemmaer, der er indbygget i arbejdet med social it.

Konferencen er lavet i samarbejde med Social IT Lab, der hører under SUS – Socialt Udviklingscenter, som vil præsentere to cases, hvor borgere med funktionsnedsættelse har været med til at udvikle eller afprøve nogle konkrete redskaber. Her er der fokus på brugerinddragelsen i udviklingen af it-produkter, men også på, hvordan it-redskaberne kan bruges til at styrke brugerinddragelsen i andre sammenhænge, øge selvbestemmelsen og styrke borgernes netværk.

Etisk fokus

Socialfaglig konsulent Tore Kargo, Socialpædagogerne, står for den etiske del af diskussionen ved først at præsentere forbundets Etiske Udvalgs debatoplæg om social it. Her er blikket rettet mod de gråzoner og dilemmaer, der kan opstå mellem borgerne og de ansatte – og det sker med to spørgsmål til borgerne: Hvor meget skal socialpædagoger blande sig, når du bruger fx Facebook, Skype eller andre sociale medier? Og hvordan kan socialpædagoger støtte dig, når du bruger social it til fx at holde kontakt med familie og venner, få overblik over din hverdag eller spiller med andre på nettet?

Spørgsmålene er rettet til borgerne – og det er ganske enkelt fordi, forbundet vil styrke dialogen, siger forbundsfor-

mand Benny Andersen, der indleder konferencen:

– Vi vil gerne bidrage til at sætte social it på den socialpædagogiske dagsorden. Social it rummer store muligheder for at styrke den enkelte borgers livskvalitet – fx i form af at styrke borgerens netværk, kommunikationsmuligheder og mestring af eget liv. Men social it kan også rumme en række etiske dilemmaer, man som borger og

socialpædagog skal forholde sig til i praksis, og disse dilemmaer vil vi gerne i dialog med både medlemmer og borgere om, siger Benny Andersen. ■

Deltagelse i messe og konference er gratis, men kræver tilmelding – senest den 3. september. Tilmeld dig selv, kollegerne og borgerne via www.kortlink.dk/ek:9f. Læs mere om hele messen på www.health-rehab.dk

Den kommunale kompetencefond

Få op til 25.000 kr. til ekstraordinær kompetenceudvikling på diplom-, master-, eller kandidatniveau inden for det socialpædagogiske område

Se mere og ansøg på www.denkommunalekompetencefond.dk

ARBEJDSMILJØ

Skadesager skal gå om

Efter de mange fejl i Arbejdsskadestyrelsen skal en række sager nu genoptages – Socialpædagogernes formand kalder sagen 'dybt rystende'

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Fejl i halvdelen af sagerne – og så graverende fejl, at afgørelsen ikke ville holde ved en almindelig domstol. Så hård var Kammeradvokatens dom over sagsbehandlingen i Arbejdsskadestyrelsen, hvor der altså blev fundet så store fejl i halvdelen af de 103 gennemgåede sager, at vurderingen lød, at styrelsen ville tabe i retten, hvis det kom til en retssag.

Fejlene har medført, at mange har fået en mindre erstatning end den, de er berettiget til. I enkelte sager har erstatningen været højere end berettiget.

Derfor skal en række sager nu genoptages, og det kan meget vel berøre nogle af Socialpædagogernes medlemmer.

Det handler dog udelukkende om sager, hvor Arbejdsskadestyrelsen har truffet en afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne, og hvor denne afgørelse ikke efterfølgende er blevet prøvet hos Ankestyrelsen.

Socialpædagogernes formand Benny Andersen kalder sagen 'dybt rystende':

– Desværre er billedet af de mange fejlagtige afgørelser noget, vi godt kan genkende fra vores medlemmers sager, siger Benny Andersen.

– Hvis Kammeradvokatens stikprøve er repræsentativ, er det hver anden sag. Det er rigtig mange mennesker, der dermed

er blevet snydt for den erstatning, de har krav på. Og netop erhvervsevnetabet, som er det Kammeradvokaten har kigget på, er der, hvor vi typisk ser de store erstatninger.

Benny Andersen hilser det velkomment, at der nu bliver taget skridt til at ændre på tingenes tilstand:

– Vi er glade for at ministeren nu handler på området. Det er vigtigt, at der nu rettes op på sagsbehandlingen i Arbejdsskadestyrelsen – og det skal ske uden, at de i forvejen meget lange sagsbehandlingstider stiger. Vi vil følge begge dele nøje, siger Benny Andersen.

Han opfordrer alle medlemmer af Socialpædagogerne, der er i tvivl om, hvorvidt deres sag om erhvervsevnetab er vurderet korrekt, til at kontakte Socialpædagogernes Arbejdsskadeteam. Det er nemlig ikke muligt for Socialpædagogerne at søge alle de relevante sager frem – derfor opfordringen til selv at henvende sig.

Man skal være opmærksom på, at hvis Arbejdsskadestyrelsen genoptager en sag, foretager styrelsen en fuld prøvelse. Det betyder, at den erstatning, man evt. har fået, også kan blive mindre eller helt blive ophævet. Man skal dog ikke tilbagebetale erstatning, man allerede har fået udbetalt.

Men før det evt. kommer dertil, kan Socialpædagogernes arbejdsskadeteam hjælpe med en vurdering af, om det er relevant at bede Arbejdsskadestyrelsen om at genoptage sagen. ■

Kontakt arbejdsskadeteamet på tlf. 7248 6040 eller på mail til arbejdsskade@sl.dk. Få vejledning hos Arbejdsskadestyrelsens hotline på tlf. 7220 6220.

NOTER

Seks millioner til bedre børneinddragelse

Børns Vilkår har modtaget mere end seks mio. kr. fra Trygfonden. Pengene skal bruges til projekt 'Bedre Børneinddragelse', der skal styrke udsatte børn og unges inddragelse i deres egen kommunale sagsbehandling. Erfaringerne fra BørneTelefonen hos Børns Vilkår viser nemlig, at mange børn oplever at blive overhørt og talt hen over hovedet på, når der skal træffes beslutninger om deres sag. Projektet består bl.a. af et træningsforløb for sagsbehandlere og ledere samt indsatser for at inddrage børnene i praksis. Projektet løber over fire år, og donationen fra Trygfonden dækker udgifterne de første to år.

mrk

Pædagoger får utraditionelle jobs

Mange pædagoger får i disse år arbejde uden for de traditionelle områder som dagtilbud og specialinstitutioner. Nu kan man også møde pædagoger på ældrecentre, tekniske skoler og i forvaltningen. Det skriver Danske Professionshøjskoler, der har kigget på medlemstal for både Socialpædagogerne og BUPL. 360 medlemmer af Socialpædagogerne arbejder i særlige stillinger i kommunerne, der ikke ellers er dækket af forbundets overenskomst. Det gælder bl.a. demensafsnit for ældre og jobcentre. Læs om socialpædagoger i anderledes jobs på www.socialpaedagogen.dk/tema

mrk

Social færdighedstræning i grupper

Hvordan finder jeg samtaleemner, når jeg går i stå? Hvordan bliver jeg mindre bange for at færdes alene? Sådanne mål kan mennesker med sindslidelse få støtte til at nå gennem social færdighedstræning i grupper – en metode, som Socialstyrelsen nu har givet otte kommuner midler til at afprøve. I en af kommunerne, Halsnæs, siger lederen af Voksenstøtte Janne Westerdahl: 'Vi oplever, at grupper eller netværk kan noget, som individuel støtte ikke kan. En gruppe giver et fællesskab og et sted, hvor man kan støtte hinanden. Deltagerne kan give hinanden forslag til løsninger på udfordringer, som de kender fra deres egen hverdag'.

mrk

Flere kontanthjælpsmodtagere stemmer

Ved kommunalvalget i november steg valgdeltagelsen blandt kontanthjælpsmodtagere til 39,7 pct. mod 31 pct. i 2009. Det fremgår – med forbehold for en vis usikkerhed i tallene – af en analyse fra KORA, det nationale institut for kommuner og regioners analyse og forskning. Dermed ligger kontanthjælpsmodtagernes stemmedeltagelse stadig langt under befolkningen som helhed, idet den samlede stemmeprocent var 72,8 i 2013 – men der har været en større stigning i stemmedeltagelsen blandt kontanthjælpsmodtagere end i befolkningen generelt, hvor stigningen var 6,7 procentpoint. I nyhedsbrevet fra Huset Zornig, der stod bag kampagnen 'Stemmer på kanten', siger Lisbeth Zornig: 'Det viser, at hvis man taler med – ikke til – vælgerne på en forståelig måde om emner, der rent faktisk betyder noget for dem, så melder de sig ind, og ikke ud af demokratiet'.

mrk

SYNSPUNKT

Vores erfaring er, at registreringer af magtanvendelser fører faglige refleksioner og drøftelser med sig, som løbende udvikler tilgangen til børnene og er til børnenes bedste

Når der anvendes magt

Synspunkter

Bringes efter en redaktionel vurdering. Synspunkter må højst fylde 8.000 anslag.

Læserbreve

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises.

Læserbreve og synspunkter, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet.

Læserbreve og synspunkter sendes til redaktionen@sl.dk

Deadline for læserbreve til nr. 16/2014 er mandag den 4. august kl. 12.00.

Hvordan kan regler om magtanvendelse for familieplejere virke udviklende og være til gavn for barnet frem for at være en bureaukratisk byrde for familieplejerne?

Af Hanne Bidstrup og Gitte Stentoft

Skal familieplejere underlægges de samme regler om magtanvendelse som gælder på døgntilbudsområdet?

Vil et regelsæt om magtanvendelse have positiv indflydelse på fagligheden og dermed kvaliteten i anbringelsen hos en plejefamilie – eller vil det modarbejde ønskerne om at skabe familielignende forhold for anbragte børn?

Det er blot et par af de spørgsmål, debatten om magtanvendelse i plejefamilier rejser. Reglerne om magtanvendelse er nu gældende for børn, som er anbragt af en kommune i et døgntilbud. Børn i familiepleje er ligeledes anbragt af en kommune, men de er ikke omfattet af reglerne. Det er derfor relevant at reflektere over, om børnene og medarbejderne omkring dem, i dette tilfælde familieplejere, i lighed med medarbejdere på døgntilbud, bør sikres retsmæssigt i forhold til magtanvendelse.

Mange års erfaring med pædagogiske, omsorgsmæssige tilsyn med bl.a. anbragte børn

og unge i både døgninstitutioner og plejefamilier har givet os et grundigt og nuanceret indblik i området. På den baggrund ønsker vi at bidrage til en debat om emnet.

Regler om magtanvendelse og indberetning af samme er ikke i sig selv forebyggende eller udviklende for kvaliteten i anbringelsen. Det er overvejelser og refleksioner, fokus og registreringer derimod. Dette uanset det forhold, at en række godkendte plejefamilier har egne hjemmeboende børn.

Spørgsmålet om bureaukrati i forhold til familieplejeres mulige indberetning af magtanvendelse, og det at anerkende, at der faktisk finder magtanvendelser (i bekendtgørelsens forstand) sted hos plejefamilierne, har optaget mange. De anbragte børn kan have en udfordrende adfærd, som skubber til normalitetsbegrebet for acceptabel adfærd. Som følge deraf udfordres plejefamiliernes tilgang til børnene. Det kan føre til fx fastholdelse af barnet, som en nyere undersøgelse blandt plejefamilier indikerer.

Omsorg og magt

Det er vores vurdering, at plejefamilierne udfører et kompetent og godt fagligt omsorgsarbejde i forhold til de anbragte børn. Spørgsmålet er, om det kan gå hånd i hånd med krav om indberetninger af magtanvendelse? Her kommer også de anbragte børns retssikkerhed i spil.

Vores erfaring er, at registreringer af magtanvendelser fører faglige refleksioner og drøftelser med sig, som løbende udvikler tilgangen til børnene og er til børnenes bedste.

Ved at sætte fokus på et af de svære dilemmaer i plejefamilieopgaven, som en magtanvendelse er, giver det mulighed for at se mønstre i børnenes adfærd og dermed skabe grundlag for forandring i den pædagogiske tilgang. Kan registrering af magtanvendelser så ses som en mulighed for udvikling af plejefamiliens faglighed, støttet af den tilknyttede familieplejekonsulent, frem for en bureaukratisk byrde?

Det kan så altid diskuteres, om der skal ske løbende indberetning. Det er måske ikke så afgørende? Det, der kan bidrage positivt til udviklingen, er en løbende, systematisk beskrivelse af situationerne. Kan et kompromis være strukturerede optegnelser, der fx månedligt indsendes til den godkendende og/eller anbringende kommune eller deres repræsentanter (de nye socialtilsyn)?

Det faktum, at væsentligt flere børn nu end tidligere, bl.a. som følge af Barnets Reform, anbringes i plejefamilier, gør ovennævnte diskussion nødvendig for at sikre både børnene og familieplejernes fremtidige virke og trivsel under ordentlige forhold. ■

Hanne Bidstrup og Gitte Stentoft er konsulenter hos Revas Aps.

SYDJYLLAND

Virksomhedsbesøg for seniorer: Falck I Esbjerg**2. september kl. 11.00**

Falck, Vibevej 18, Esbjerg. Rundvisning hos Falck ca. 1 time. Derefter fællesspisning 'Hos Ingeborg'. Kredsen betaler for maden til medlemmer. Drikkevarer på egen regning. Du er velkommen til at invitere en ledsager med. Tilmelding senest 26. august til Arne Larsen på tlf. 7544 5488.

ØSTJYLLAND

Cafémøde for familieplejere**20. august kl. 09.30 – 12.30**

Multicaféen, Gl. Vejlevej 47, 8721 Daugård. Der vil være mulighed for at stille spørgsmål til fagforeningen og få kollegial sparring fra andre familieplejere. Tilmelding senest den 13. august til oestjylland@sl.dk

Fremtidsværksted**26. august kl. 10.00 – 15.00**

Bøgeskovgård Aktivitetscenter, Bøgeskov Høvej 5, Viby J. Temaet er:

'Fremtidens beskæftigelse for mennesker med komplekse funktionsnedsættelser' Program for dagen findes på www.sl.dk/østjylland. Der er begrænset deltagerantal. Husk ved tilmeldingen at skrive dit navn, fødselsdato, arbejdspladsens navn samt at prioritere, hvilke workshops du ønsker at deltage i. Tilmelding senest den 5. august på oestjylland@sl.dk eller tlf. 7248 6300.

OK 2015 medlemsmøde**1. september kl. 19.00 – 21.00**

DGI Huset, Værkmestergade 17, 8000 Aarhus C. Kom og hør oplæg og deltag i debatten om OK 2015 sammen med forbundsformand Benny Andersen og kredsformand Verne Pedersen. Tilmelding senest den 18. august til oestjylland@sl.dk

Familieplejernes dag**7. september kl. 10.30 – 16.00**

Jordbrugets Uddannelsescenter 'Bredballegård', Nymarksvej 65, 8320 Mårslet. Program for dagen kan ses på www.sl.dk/østjylland. Husk ved tilmelding at oplyse antal voksne og børn, samt alderen på børnene. Pris

pr. familie 250 kr. Tilmeldingen er bindende. Tilmelding senest den 24. august til oestjylland@sl.dk eller på tlf. 7248 6300.

Efterårsudflugt for seniorer**16. september**

Det gamle fængsel og Industrimuseet i Horsens. Du/I bedes møde 10 min. før afgangstid. Afgang fra Kulturhuset i Randers kl. 08.45, Musikhuset Aarhus kl. 09.30 og Banegården Skanderborg kl. 10.00. Læs mere på www.sl.dk/østjylland. Pris: 300 kr. Tilmelding til Flemming Simonsen, tlf. 8657 2454 eller mail: flemmingogbirgit@hotmail.com. Betaling til konto nr. 9541 1920103. Betaling skal mærkes 'Fængsel'. Sidste frist for tilmelding og betaling er den 6. september.

Cafémøde for familieplejere**17. september kl. 09.30 – 12.30**

Kulturhuset Inside, Dalvej 1, 8150 Hammel. Der vil være mulighed for at stille spørgsmål til fagforeningen og få kollegial sparring fra andre familieplejere. Tilmelding senest den 10. september til oestjylland@sl.dk

Åbent best.møde i leder-/mellemlidersektionen**23. september kl. 12.00 – 16.00**

LO Aarhussalen, Skt. Knuds Torv 3, 2. sal, 8000 Aarhus C. Er du leder eller mellemlider og medlem af Socialpædagogerne Østjylland inviteres du til åbent bestyrelsesmøden med temaet 'Ledernes psykiske arbejdsmiljø'. Oplægsholder er rejseholds-konsulent Helle Niewald fra Videncenter for Arbejdsmiljø. Program for dagen finder du på www.sl.dk/østjylland. Tilmelding senest den 9. september på oestjylland@sl.dk eller tlf. 7248 6300.

Medlemsmøde for ledere og mellemlidere**21. oktober kl. 08.30 – 14.00**

Vejlsøhus, Vejlsøvej 51, 8600 Silkeborg. 'Flyt dig! – eller fremtiden kommer efter dig'. Oplæg ved fremtidsforsker, og forfatter Anne Skare Nielsen. Deltaljeret program kan ses på kredsens hjemmeside. Maks. 100 deltagere. Tilmelding senest den 7. oktober på www.sl.dk/østjylland, oestjylland@sl.dk eller 7248 6300. Husk at opgive navn og fødselsdato.

MINDEORD

Peter Bo Vagn Jensen

Af Jens Asger Hansen 'På trods af...' var titlen på en samling artikler skrevet i forbindelse med Århus Socialpædagogiske Seminariums (nu Peter Sabroe Seminariet) 20 års fødselsdag i 1987. Peter Bo, der dimitterede fra seminariet uden afsluttende eksamen (som eksamensnægter) i 1971, var blandt bidragsyderne. Artiklen: 'Børn og akvarier – om opsætning, indretning og pasning af akvarier på institutioner for børn og unge' er en akvarie-faglig

gennemgang af, hvad der skal til for med succes at lade akvariefiskene indgå i en harmonisk rolle på døgninstitutionen. Betydning vil nogen mene, og Peter var da også en betydelig mand.

Ud over opbygning af ekspertviden om akvariefisk, bygning af fiskestænger, mesterskaber på flippermaskiner, omfattende samling af grafik, stort talent for at lave tegneserier og spille dilettantkomedie, strålende kok ('han gjorde en god sovs', skulle der ifølge ham selv stå på hans gravsten), havde han i sine år som

stifter og leder af Kirkens Kors-hærs beboerrådgivning 'Herfra og videre' i Fredens Ark også opbygget en fuldstændig udstilling om Christianias postvæsen, som er anerkendt i filatelistiske kredse.

Junkblokadens blev skabt i 'Herfra og videre', hvor Peter også boede med kone og to børn. Indimellem var lejlighed og rådgivning nærmest en fæstning omgivet af junkier, som på alle mulige og umulige måder blev forsøgt hjulpet. Det endte op i 'Dannevirke Højskolen, den rullende, opsøgende højskole' i

Årøsund, hvor stofmisbrugere i alle afskygninger blev forsøgt hjulpet til et liv uden hårde stoffer, og da den måtte lukke fortsatte Peter på Djursland som leder af flygtningecenter og til sidst som leder af Folkekøkkenet i Grenå.

Her blev den gamle venstrefløjs total-anarkist så en god socialdemokrat, formand for Socialdemokraterne i Nørredjurs Kommune og i to perioder medlem af kommunalbestyrelsen.

Og nu er han død, 67 år gammel.

Ære være Peter Bo's minde. ■

Spejling af gruppen

Synspunkter

Bringes efter en redaktionel vurdering. Synspunkter må højst fylde 8.000 anslag.

Læserbreve

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises.

Læserbreve og synspunkter, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet.

Læserbreve og synspunkter sendes til redaktionen@sl.dk

Deadline for læserbreve til nr. 16/2014 er mandag den 4. august kl. 12.00.

Ved at arbejde med spejling i grupper af fx børn og unge på en døgninstitution, kan man vende deres forskellighed til en følelse af fællesskab – trods indledende modvilje og indbyrdes modsætninger børnene imellem

Af Lars Rasborg

Børn, der bor et sted som her, har det til fælles, at det har været svært for deres forældre at tage sig af dem. Det kan fx være, at forældrene blev vrede, hvis man ikke gjorde, som de sagde. Eller det kan være, at de kom op at skændes med hinanden og var så optaget af det, at man måtte klare mange ting selv, fx at finde noget at spise til aftensmad. Når det er sådan i en familie, kan det være, at kommunen vurderer, at barnet må anbringes et sted som her. Det sker også, at det er forældrene, der

siger, at barnet må anbringes. Eller at det er barnet selv, der får ideen.

Sådan kan en gruppespejling indledes. Spejlingen udformes til den konkrete gruppe, fx en bo-gruppe i en døgninstitution eller på et opholdssted, så den er meningsfuld og vedkommende at høre på. Spejling kan bl.a. anvendes på gruppemøder. De kan afholdes én gang om ugen og varer i begyndelsen måske blot et kvarter.

Gruppemøder ledes af en gennemgående pædagog, gerne med en kollega som medleder. Børnene eller de unge kan sidde på stole i en kreds med eller uden et lavt bord i midten, eller de kan sidde omkring et møde- eller spisebord. Der er ingen dagsorden, der tages ingen beslutninger og børnene eller de unge afgør selv, om de vil sige noget. Der stilles ingen spørgsmål, og ingen opfordres til at tale. Børnene er frie til at være tavse, tænke på noget andet eller tale om det, de ønsker.

Frustrationer

Lederen (og medlederen) forbedrer sig på at kunne tale spej-

lende til gruppen i de 15 minutter, som i begyndelsen kan være en passende varighed for mødet. Opmærksomheden rettes mod hele gruppen eller de undergrupper, som den synes at dele sig i, men ikke mod det enkelte barn.

Lederen bruger ikke navne, men taler generelt om sine indtryk af gruppen, som fx: 'Nogle synes måske, det er kedeligt at sidde her, eller at det er irriterende at høre på mig. Andre kan måske meget godt lide at sidde her og høre på det, jeg siger, eller at tænke på noget andet'.

På gruppemøderne er hverdagens gøremål sat på pause. De almindelige frustrationer fylder ikke helt så meget som ellers. Til gengæld kan det særligt i begyndelsen være frustrerende, at pædagogen taler om tanker og følelser, som man muligvis ikke ønsker at beskæftige sig med. Det kan også være frustrerende at sidde stille.

Frustrationerne mildnes ved at tilstræbe, at børnene er nogenlunde i balance før mødet, og ved at sørge for, at der venter en eller anden form for tilfredsstillelse efter mødet.

Frustrationerne mildes desuden, efterhånden som børnene bliver trygge ved, at de kan læne sig tilbage og søge bedre steder hen i tankerne, når de føler trang til det.

Begyndervanskeligheder

Allerede når børnene hører om gruppen, vil nogle af dem sandsynligvis erklære, at de i hvert fald ikke skal være med. Afvisningen kan være hård, men måske er børnene i virkeligheden usikre over for det ukendte. Eller de har måske dårlige erfaringer med samtaler, hvor de har følt sig presset til at udtale sig eller har oplevet, at det, de sagde, blev bedømt negativt.

Erklæringer om ikke at ville deltage i gruppen kan spejles: 'Du forestiller dig måske, at det vil være kedeligt – eller måske lyder det lidt som de familiesamtaler, du har fortalt om, og som du ikke brød dig om'.

Hvis et barn spørger: 'Må man selv bestemme, om man vil være med?', eller erklærer: 'I kan ikke tvinge mig!', kan det mødes med jeg-støtte: 'Gruppen er for alle. Man bestemmer selv, om man vil sige noget, og man kan fortælle, hvad man synes om møderne'.

Når det første møde er i gang, bør man være forberedt på, at en eventuel uro måske bliver så stor, at det kan umuliggøre mødet. Lederen (eller medlederen) kan forberede sig på at fortælle noget særligt, de formoder vil fange gruppens interesse. Måske kunne det være en historie om et uroligt barn, der boede i en plejefamilie, og som hver aften efter aftensmad blev låst inde på værelset, fordi plejeforældrene ville have noget ro.

Hvis historien ikke fanger gruppen, er det værste, der kan

Der er ingen dagsorden, der tages ingen beslutninger og børnene eller de unge afgør selv, om de vil sige noget. Der stilles ingen spørgsmål, og ingen opfordres til at tale. Børnene er frie til at være tavse, tænke på noget andet eller tale om det, de ønsker

ske, at mødet må afbrydes før tid. Man kan fx sige: 'Jeg tror, at tiden er for lang i dag. Jeg har måske gjort det for kedeligt eller svært i dag. Vi slutter nu og samles igen på næste tirsdag klokken syv'.

Det kan overvejes, om det vil støtte gruppen, hvis man næste gang justerer rammerne, indholdet eller ledelsen, eller om det tværtimod vil få børnene til at opleve, at pædagogerne vakler, hvilket kan forøge uroen.

Indbyrdes reaktioner

Børnene vil kunne modarbejde hinanden i gruppen. Et barn siger fx: 'Anders' forældre sagde selv til kommunen, at de ville have ham anbragt. Det var derfor, han kom til at bo her'. Gruppelæderen har her mindst tre muligheder for at kommentere det, så emnet rummes, hæves op over de involverede børn og gøres alment.

- Fokus på barnet, som bliver omtalt: 'Når man taler om en anden i gruppen, kan det være, den anden synes det er ok. Det kan også være, at den anden ikke bryder sig om det, fx fordi man ikke

ved, hvad de andre i gruppen tænker om det, der bliver sagt'.

- Fokus på barnet, som taler: 'Når man fortæller noget om en anden, er det nogle gange, fordi det er nemmere end at fortælle om sig selv'.
- Fokus på forældrene, som omtales: 'Hvis nogle forældre selv beder kommunen om at anbringe deres barn, kan andre mennesker tænke, at det er onde forældre, som ikke kan lide deres barn'.

Ved således at rumme, forstå og almenføre de belastninger, som børnene kan udgøre for hinanden, mildnes belastningerne, og gruppen kan bedre rumme det sagte. Når det sagte gøres alment, kan det desuden lettere give mening for alle i gruppen.

Regler og henstillinger undgås. En regel eller henstilling om at tale positivt om hinanden, eller i hvert fald ikke kun negativt, ville fx indebære, at det negative åbenbart ikke kan benævnes og rummes. Det ville stride imod gruppens formål, som netop er at skabe et rum,

hvor det, som rører sig hos deltagerne, kan komme til udtryk og blive forstået.

At bruge hinanden

Efterhånden som børnene begynder at befinde sig bedre i gruppen, taler de mere, og de begynder at bruge hinanden. Lederne kan indtage en lidt mere tilbagetrukket rolle. Stunder med tavshed kan måske begynde at fungere som tænkepauser, snarere end som kilde til frustration og uro. Mødernes varighed kan udvides fra et kvarter til fx en halv time. Derfra kan varigheden udvides gradvist op til en time eller måske lidt mere, blot møderne stadig er lidt for korte, så der stadig er energi i dem, når de slutter.

I en gruppe begyndte børnene efter seks-otte møder at fortælle om emner, der optog dem. De talte om hver deres, tilsyneladende uden indbyrdes sammenhæng. Lederen sagde til gruppen: 'Alle mennesker er forskellige. Måske er det det, der kommer til udtryk, når I taler om hvert jeres emne. Når man er den eneste, der er optaget af noget bestemt, kan man føle sig ensom i gruppen, eller føle det, som om man har alle imod sig. Det kan også være, at man føler sig bedre end alle andre'.

Derefter samlede samtalen sig om erfaringer med, hvordan det kan opleves som både negativt og positivt at skille sig ud fra andre. ■

Lars Rasborg er pædagog med erfaringer især fra døgninstitution. Siden cand.psych., specialist i klinisk børnepsykologi og praktiserende psykolog. Artiklen er et bearbejdet uddrag af hans bog 'Miljøterapi i gruppe og organisation' (Akademisk Forlag, 2013).

Lige lovlig rummelig

FOTO: COLOURBOX

Af Wironika Falkendorff-Glad,
satire@sl.dk

1. juli 2014, klokken 19.02

Christ! De er godt nok for vide-rekomne, de socialpædagoger! Nu har jeg været en uge på Botilbuddet Blomstervej og jeg har snart luret dem. Rummelig! Det er det, det gælder om at være. Rummelig og omsorgsfuld! Lige lovlig rummelig, og lige lovlig omsorgsfuld, hvis du spørger mig. I dag var der en af medarbejderne, altså en af dem, der ikke får løn, der råbte efter en af personalerne – altså en af dem, der får løn. 'Din kæmpestore slamskede', råbte han. Og hvad gjorde personalen, der i øvrigt hedder Ulla, så? Joeh, hun smilede. Hun smilede og sagde: 'Det, jeg hører dig sige, er, at du gerne vil ud at gå en tur... Med mig!'. Hold da op! Jeg tror vist nok lige, jeg havde stukket tossen – eller borgeren, som jeg skal huske at sige – en flad.

2. juli 2014 klokken 19.15

Nu er jeg mere rolig! Så rummelige er de altså heller ikke, de socialpædagoger. Jo, overfor borgerne er de, men når de så taler om hinanden... Christ! I dag hørte jeg Ulla og praktikant-Martin tale om Birthe, der vist er sygemeldt med influenza... Godt så, hende kan de så ikke lide! Hun pjækker. Hun fedter for ledelsen. Og hun har aldrig kage med til P-møderne.

5. juli 2014 klokken 19.30

Folk er altså vildt forskellige på Botilbuddet Blomstervej. Mega forskellige. Der er Otto: En stor, tyk, stærk bamsefar, der – som praktikant-Martin siger – er 'meget tydelig i sine signaler'. Og der er Vinnie: Lille, tynd og med den sygeste orden. Alt har en helt bestemt plads, gerne ordnet efter farve. Hvor Otto larmer helt vildt, er Vinnie nærmest usynlig, så de er virkelig et sjovt par. Men de er det bedste forstanderpar, der har været i mange, mange år. Det sagde Henrik i hvert fald i dag, ham tillidsrepræsentanten med lædervesten. Og bagefter tilføjede han: 'Man skal bare vide, hvordan man skal aflæse dem, hvor man skal støtte dem, og hvor

man bare skal trække sig'. Så på den måde bygger personalepolitikken – altså den måde, personalet tager sig af ledelsen – vist meget på det, Henrik i sin tid lærte på seminariet.

5. juli 2014 klokken 19.47

Jeg glemte at fortælle, at Henrik har været tillidsrepræsentant – eller TR, som han kalder det – i mega mange år. Han er især stolt af at have overlevet syv ledere. Praktikant-Martin siger, at Henrik er en super TR. Man kan altid gå til ham, hvis der er noget, man vil vide om de andre.

17. juli 2014 klokken 19.01

I morgen skal jeg for første gang til P-møde. Først troede jeg, at det havde noget med pauser at gøre, for de taler hele tiden om, hvem der skal have kage med, men P'et står altså for personale. Og i morgen skal der være noget, der hedder 'Åben supervision'. Det er Henrik og Otto, der har fundet på det, og det er alle tiders, siger Praktikant-Martin. De taler helt åbent om de andres problemer og om deres mulighed for at gøre mange ting bedre.

17. juli 2014 klokken 19.45

For resten skal jeg prøve at observere i morgen. Det siger Praktikant-Martin i hvert fald, at jeg skal. Det er noget, han selv har lært på UCC. At observere er at se, hvad der sker, og jeg skal prøve at observere dem, der får supervision – altså dem, de taler om. De plejer at være helt vildt koncentrerede, siger Martin. De sidder bare helt stille og kigger ned i jorden og 'tager ind'.

Det glæder jeg mig meget til.

18. juli 2014 klokken 21.13

Okay, så sjovt var det altså heller ikke, det der P-møde. For det var mig, de skulle tale om. Og hvordan jeg kunne være mere inkluderende. Som om jeg gider sidde ved siden af en borger i bussen, når jeg har fået fri og er på vej hjem. Og som om han tog skade af at stå op, når der kun var to stop ned til stationen. Christ, siger jeg bare. Christ, christ og tre gange christ! ■

Fortsættelse følger i næste nummer.

Praktikanten

Socialpædagogen har fået en ny journalistpraktikant: Wironika Falkendorff-Glad. For at give hende et førstehåndskendskab til den socialpædagogiske verden, har vi sendt hende ud som sommervikar på Botilbuddet Blomstervej. Vi bringer her et uddrag af hendes dagbog.